

Rabometer

Zwaluwen zijn een betrouwbare indicator van het weer van morgen. Vliegen ze laag dan zijn regen en een bewolkte dag uw deel. Vliegen ze daarentegen hoog in de lucht, dan kunnen het T-shirt en de korte broek worden klaargelegd.

Ook Rabobank blijkt barometerachtige kwaliteiten te hebben, zij het voor de vooruitzichten over het economische klimaat. De coöperatieve bank uit Utrecht, als een van de weinige banken in de wereld in het bezit van een triple-A-kredietstatus (beter dan de Verenigde Staten), bezit een aantal indicatoren die kunnen wijzen op guur weer.

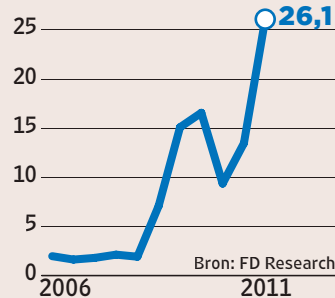
Zo klopte er kort voor de uitbarsting van de Griekse schulden crisis een groot aantal onbekende Griekse klanten aan de Rabo-deur met het verzoek hun spaargeld te mogen deponeren. Voor financieel directeur Bert Bruggink het signaal om het krediet aan Griekse bedrijven en overheden drastisch terug te schroeven, voordat de ellende zou uitbreken.

Sinds een aantal weken heeft Bruggink een déjà vu. Ook nu wordt er op grote schaal door onbekende klanten uit bepaalde Europese landen aangeklopt met spaargeld. Namen van landen wil hij evenwel niet geven. Maar Frankrijk ligt voor de hand.

Een andere Rabo-indicator is de toestroom van (onderhands) kapitaal van vooral institutionele beleggers, zonder dat de bank

De Utrechtse matras

Kasmiddelen Rabobank, € mrd

daarvoor openbare obligatieningen hoeft uit te schrijven. In 2008 kwam de coöperatieve bank met zegge en schrijve één obligatielening, terwijl de instroom van kapitaal tot ongekende hoogten steeg. Rabo durfde die toestroom niet uit te lenen en stalde het liever bij centrale banken. Het staatje 'Geldmiddelen en kasequivalenten' in de Rabo-balans spreekt wat dat betreft boekdelen. In het rampjaar 2008, toen zakenbank Lehman in september omviel, bedroegen de geldmiddelen in de eerste helft van 2008 € 1,9 mrd

en een halfjaar later was dat opgelopen naar € 7,1 mrd.

Sinds bijna twee maanden heeft Bruggink weer dat Lehman-gevoel. Obligaties schrijft hij al enige tijd niet meer uit. Toch haalt hij sinds begin juli elke week een half miljard binnen, omdat beleggers die een veilige haven zoeken, spontaan bij hem aankloppen. Vervolgens brengt hij een aanzienlijk deel van dat geld naar de centrale banken, bij gebrek aan veilige alternatieven. Eind juni stond de barometer al hoog en dat is alleen maar meer geworden, want Rabo leent aan veel collegabanken liever geen geld meer uit, vooral niet als ze uit Zuid-Europa komen. De Rabometer bij de centrale banken is inmiddels opgelopen tot €40 mrd, waarvan €25 mrd bij de ECB, \$15 mrd bij de Federal Reserve en nog wat bij de Britse centrale bank. Geld waarover Rabo bijna nul rente ontvangt. Veronderstel een redelijke kapitaalsvergoeding van 6%, dan scheelt dat de coöperatieve bank zo'n €2,4 mrd aan rente-inkomsten per jaar. Waarom doet Bruggink dat?

Hij heeft van '2008' geleerd dat de mate van liquiditeit bepaalt of een bank het redt in een crisis. Met zoveel kasmiddelen vliegen de zwaluwen erg laag in Utrecht. Tijd voor een paraplu.

Bartjens@fd.nl

